

Rozdział 3

WIĄŻĄCE INFORMACJE JAKO INSTRUMENTY ZARZĄDZANIA RYZYKIEM CELNO-PODATKOWYM

<https://doi.org/10.18559/978-83-8211-233-7/3>

 Edyta Małecka-Ziemińska

Uniwersytet Ekonomiczny w Poznaniu
edyta.malecka-zieminska@ue.poznan.pl

Binding information as instruments for customs and tax risk management

Abstract

Purpose: The aim of the chapter is to present and evaluate some of the most important instruments for business to facilitate the submission of customs declarations and minimise the risk of violation, even unconscious, of the calculation elements in customs declarations.

Design/methodology/approach: The chapter will first characterise and assess changes in the scope of issuing binding information in Poland, effective from July 1, 2023. Then, the importance of binding customs information for the certainty and uniformity of application of both customs and tax law will be presented. In the following, the binding customs information BTI and BOI that are already in force will be characterised, and the work on introducing the most difficult of these information—namely binding valuation information (BVI)—will be described.

Findings: The simplification and unification of the rules for processing binding information is of a systemic nature. It contributes both to improving the efficiency of issuing such decisions and positively shapes the situation of taxpayers, which serves to deepen the principle of citizen's trust in tax authorities and legal certainty. Binding valuation information is generally considered to be a more complex area than tariff classification and origin, which may explain the continued lack of such an instrument. Therefore, the progress of work on binding valuation information should be assessed positively. Its implementation will increase transparency and legal certainty and contribute to compliance and uniformity in customs valuation, to the benefit of economic operators, customs authorities and the financial interests of the EU and individual Member States.

Keywords: customs and tax risk management, binding tariff information (BTI), binding origin information (BOI), binding valuation information (BVI).

Sugerowane cytowanie:

Małecka-Ziemińska, E. (2024). Wiążące informacje jako instrumenty zarządzania ryzykiem celno-podatkowym. W: E. Małecka-Ziemińska (red.), *Prawo i ryzyko celne* (s. 47–57). Wydawnictwo Uniwersytetu Ekonomicznego w Poznaniu. <https://doi.org/10.18559/978-83-8211-233-7/3>

Ta książka jest udostępniana na licencji Creative Commons – Uznanie autorstwa-Użycie niekomercyjne-Bez utworów zależnych 4.0 Międzynarodowe

1. Wstęp

Instrumentarium zarządzania ryzykiem celnym i podatkowym jest bardzo bogate. W ramach tego typu instrumentów można wskazać m.in.: interpretacje ogólne i objaśnienia podatkowe (Ustawa, 1997, art. 14a), interpretacje indywidualne i wspólne (Ustawa, 1997, art. 14b i 14r), utrwaloną praktykę interpretacyjną organów Krajowej Administracji Skarbowej (Ustawa, 1997, art. 14n § 4 pkt 2), umowę o współdziałanie i porozumienia podatkowe (Ustawa, 1997, art. 20s i 20zb), porozumienie inwestycyjne (Ustawa, 1997, art. 20zs), opinie zabezpieczające (Ustawa, 1997, art. 119w), opinie o stosowaniu preferencji (Ustawa, 1992, art. 26b), uprzednie porozumienia cenowe (APA) (Ustawa, 2019, dział III) oraz wiążące informacje.

Na system wiążących informacji składają się obecnie cztery instytucje: wiążąca informacja taryfowa (WIT) i wiążąca informacja o pochodzeniu (WIP) (Rozporządzenie, 2013, art. 33 i 34), wprowadzona w 2015 r. wiążąca informacja akcyzowa (WIA) (Ustawa, 2008, art. 7d) i – najmłodsza stażem, obowiązująca od 1 listopada 2019 r. – wiążąca informacja stawkowa (WIS) (Ustawa, 2004a, art. 42a). Dwie pierwsze to informacje wykorzystywane do celów stosowania prawa celnego (i podatkowego), a dwie ostatnie – do celów stosowania prawa podatkowego. Od 1 grudnia 2025 r. system ten będzie również obejmował wiążącą informację o wartości celnej (WIW), w odniesieniu do której toczą się prace na poziomie unijnym (Rogowska-Rajda, 2023, s. 70).

W rozdziale w pierwszej kolejności zostaną scharakteryzowane i ocenione zmiany w zakresie wydawania wiążących informacji w Polsce, obowiązujące od 1 lipca 2023 r. Następnie zostanie przedstawione znaczenie wiążących informacji celnych dla pewności i jednolitości stosowania zarówno prawa celnego, jak i podatkowego. W dalszej części zostaną scharakteryzowane już obowiązujące wiążące informacje celne WIT i WIP oraz przybliżone prace nad wprowadzeniem najtrudniejszej z tych informacji – mianowicie wiążącej informacji o wartości celnej (WIW).

2. Zmiany w zakresie wydawania wiążących informacji celnych

Od 1 lipca 2023 r. nastąpiła konsolidacja polegająca na przekazaniu dyrektorowi Krajowej Informacji Skarbowej (KIS) kompetencji do prowadzenia postępowań w zakresie wszystkich wiążących informacji (Ustawa, 2023, art. 7, 9, 10 i 12):

- wiążącej informacji akcyzowej,
- wiążącej informacji stawkowej – tak jak dotychczas (dyrektor KIS właściwy w I i II instancji),

- wiążącej informacji taryfowej oraz
- wiążącej informacji o pochodzeniu.

Konsolidacja polega na wyznaczeniu dyrektora KIS jako organu właściwego do wydawania WIT, WIP i WIA w ramach I instancji oraz rozpatrywania spraw odwoławczych w ramach II instancji. Dyrektor KIS przejął w tym zakresie kompetencje następujących organów:

- dyrektora Izby Administracji Skarbowej (DIAS) we Wrocławiu – właściwego w sprawach WIA (w I instancji),
- dyrektora Izby Administracji Skarbowej w Warszawie – właściwego w sprawach WIT i WIP (w I instancji) oraz WIA (w II instancji),
- Szefa Krajowej Administracji Skarbowej – właściwego w sprawach WIT i WIP (w II instancji).

Upraszczać dodatkowo procedurę wydawania WIS, zniesiono opłatę należną od wniosku o wydanie WIS w dotychczasowej wysokości 40 zł, co w perspektywie 10-letniej (2023–2032) oznacza ubytek dochodów budżetu państwa w łącznej kwocie 1,76 mln zł (w cenach stałych z 2023 r.). Do oszacowania skutków tej zmiany wykorzystano dane dotyczące dochodów budżetu państwa z tytułu opłaty za wydanie WIS za 2022 r. (Prezes Rady Ministrów, 2023b, s. 12).

Przekazując dyrektorowi KIS kompetencje wydawania wiążących informacji w I i II instancji, nie zapewniono dewolutywnego charakteru odwołania. Warto jednak podkreślić, że w postępowaniu odwoławczym „niezależną” ponowną ocenę decyzji przez organ, do którego wnoszone jest odwołanie, gwarantuje przepis art. 130 §1 pkt 6 Ordynacji podatkowej (Ustawa, 1997). Zawarte w nim uregulowanie nakazuje wyłączenie pracowników organu podatkowego od udziału w postępowaniu w sprawach dotyczących zobowiązań podatkowych oraz innych spraw normowanych przepisami prawa podatkowego, w których brali oni udział w wydaniu zaskarżonej decyzji.

Nomenklatura celna (Nomenklatura scalona, CN) stanowi część wspólnej taryfy celnej. Jednak jest ona stosowana nie tylko do pobierania ceł, lecz jest również wykorzystywana do innych celów, takich jak: gromadzenie zewnętrznych statystyk handlowych, identyfikacja produktów podlegających ograniczeniom w przywozie i wywozie, identyfikacja produktów, dla których przyznawane są refundacje wywozowe lub pomoc w produkcji, określanie reguł pochodzenia, definiowanie produktów podlegających akcyzie oraz – tak jak w przypadku Polski od 1 lipca 2020 r. – stosowanie obniżonych stawek VAT. W tym kontekście klasyfikacja oraz jednolita interpretacja i stosowanie nomenklatur celnych odgrywają kluczową rolę zarówno w handlu międzynarodowym, jak i obrocie krajowym (Prezes Rady Ministrów, 2023a, s. 7). Skupienie kompetencji w zakresie klasyfikacji podatkowej i celnej w jednym organie podatkowym postrzegane jest jako pożądany kierunek zmian, zmierzający do ujednoczenia tej klasyfikacji. Nie powinno bowiem być tak,

aby w zależności od celu klasyfikacji – dla potrzeb VAT, akcyzy czy cła – różniła się ona i zależała od organu jej dokonującego (dyrektor KIS, DIAS we Wrocławiu, DIAS w Warszawie) (Pogroszewska, 2023). Działania te służą także usprawnieniu organizacji i wzmocnieniu profesjonalizacji administracji skarbowej. Powierzenie przedmiotowych zadań dyrektorowi KIS powinno zapewnić lepsze zarządzanie systemem wiążących informacji, zarówno pod względem prawnym, logistycznym, jak i organizacyjnym, z uwagi na potencjał kadrowy i merytoryczny oraz ogromne doświadczenie tej instytucji w zarządzaniu systemem interpretacji indywidualnych oraz systemem udzielania telefonicznej informacji podatkowej i celnej (Prezes Rady Ministrów, 2023a, s. 8).

Ujednolicenie tego procesu, choć pożądane, powinno jednak uwzględniać specyfikę poszczególnych zobowiązań publicznoprawnych, do których te informacje się odnoszą. Trzeba bowiem zauważyć, że obecnie obowiązujące normy w zakresie wydawania WIT i WIP wynikają z unijnego porządku prawnego, a w prawie krajowym zostały uregulowane jedynie niektóre kwestie szczegółowe (np. w zakresie odwołania). Instytucje te są wiążącymi informacjami o charakterze celnym. Natomiast WIS i WIA dotyczą systemu podatkowego i w całości są uregulowane krajowymi przepisami podatkowymi. Zróżnicowane są także przesłanki wygaśnięcia ich mocy ochronnej, przy czym Polska nie może samodzielnie zmienić tych przesłanek w sferze prawa celnego (Lasiński-Sulecki i Sławińska-Choryło, 2022, s. 25). Dodatkowo różnica w klasyfikacji w zakresie tych instytucji polega na tym, że w WIT klasyfikacji dokonuje się na poziomie pełnego kodu Nomenklatury scalonej (8 cyfr) lub kodu TARIC (10 cyfr), natomiast klasyfikacji w WIS i WIA dokonuje się na takim poziomie szczegółowości, jaki przewidują przepisy ustawy o VAT albo ustawy o podatku akcyzowym (Prezes Rady Ministrów, 2023a, s. 8).

Wprowadzenie tych regulacji wymagało znowelizowania: Ustawy z dnia 6 grudnia 2008 r. o podatku akcyzowym (Ustawa, 2008), Ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług (Ustawa, 2004a), Ustawy z dnia 19 marca 2004 r. – Prawo celne (Ustawa, 2004b) oraz Ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa (Ustawa, 1997). Nowelizacja ustawy Prawo celne pozbawiła dyrektorów izb administracji skarbowej wyznaczonych przez ministra właściwego do spraw finansów publicznych dotychczasowej kompetencji w zakresie spraw dotyczących WIT i WIP, przekazując ją dyrektorowi KIS (Ustawa, 2004b, art. 70 ust. 2 i 2a). Nowelizację tę uzupełnia rozszerzenie zakresu organów celnych. Od 1 lipca 2023 r. organem celnym, stosownie do swojej właściwości, jest także dyrektor KIS – jako organ pierwszej instancji w sprawach dotyczących WIT i WIP oraz jako organ odwoławczy od decyzji wydawanych w tych sprawach (Ustawa, 2004b, art. 69 ust. 1 pkt 2a; Kasiak, 2023, s. 47).

W tabeli 1 przedstawiono liczbę wydawanych wiążących informacji w Polsce w latach 2020–2022 (styczeń–maj). Z danych wynika, że najczęściej informacji jest wydawanych dla potrzeb podatku od towarów i usług, a najmniej dla poprawnego ustalenia pochodzenia towaru.

Tabela 1. Liczba wydawanych wiążących informacji w Polsce w latach 2020–2022

Wyszczególnienie	2020	2021	01-05.2022
WIS	8689	4215	1074
WIA	155 (85)*	99 (194)*	49 (93)*
WIT	1499	1431	603
WIP	93	52	43

* Decyzje odmawiające wydania WIA.

Źródło: na podstawie (Prezes Rady Ministrów, 2023b, s. 8 i 9).

W dalszej części rozważania zostaną skoncentrowane na wiążących informacjach celnych już obowiązujących – WIT i WIP oraz projektowanej WIW. Wykazane zostanie przy tym także ich znaczenie dla zarządzania ryzykiem podatkowym.

3. Elementy kalkulacyjne i ich znaczenie dla wymiaru należności celnych i podatkowych

Zasadniczym celem instytucji wiążących informacji jest zapewnienie przejrzystości informacji celnej oraz zapewnienie równości i prawnego zabezpieczenia podmiotów gospodarczych na unijnym obszarze celnym (Czyżowicz i Gwardzińska, 2021, s. 35). Warto jednak zwrócić uwagę, że służą one także prawidłowemu stosowaniu prawa podatkowego. Elementy kalkulacyjne, w zakresie których wydaje się (lub będzie wydawać) te informacje, mają bezpośredni lub/i pośredni wpływ na wymiar należności podatkowych.

Elementy kalkulacyjne to elementy, które służą naliczaniu należności celnych i podatkowych. Zalicza się do nich:

- taryfę celną (klasyfikacja taryfowa i stawki celne),
- wartość celną oraz
- pochodzenie towarów.

Prawidłowe stosowanie elementów kalkulacyjnych ma znaczenie:

- makroekonomiczne (determinuje wysokość dochodów podatkowych i pozapodatkowych budżetu państwa i budżetu UE; cło – to głównie dochód budżetu UE, podatki – to głównie dochód budżetu państwa) oraz
- mikroekonomiczne (determinuje ciężar podatkowy i pozapodatkowy dla przedsiębiorców realizujących międzynarodowy obrót towarowy).

Elementy kalkulacyjne wpływają bezpośrednio na wysokość należności celnych, a bezpośrednio lub/i pośrednio na wysokość podatków, które należy uiścić w związku z operacją handlową z państwami trzecimi.

Bezpośrednie oddziaływanie elementów kalkulacyjnych na wysokość należności podatkowych występuje wówczas, gdy kształtują one elementy konstrukcyjne podatku, np. gdy wartość celna stanowi bazę ustalenia podstawy opodatkowania. Pośrednie oddziaływanie elementów kalkulacyjnych na wysokość należności podatkowych wynika z tego, że kształtują one bezpośrednio wysokość cła, które następnie jest wliczane w podstawę opodatkowania.

Wartość celna (konieczna do ustalenia w przypadku stawek procentowych) wpływa bezpośrednio nie tylko na wymiar należności celnych, lecz również podatkowych. Stanowi ona bowiem bazę do ustalenia podstawy opodatkowania podatkiem od towarów i usług (Ustawa, 2004a, art. 30b) oraz akcyzą, gdy przedmiotem importu są samochody osobowe (Ustawa, 2008, art. 104 ust. 1 pkt 3).

Wartość celna ma również znaczenie w przypadku:

- stosowania środków pozataryfowych,
- w statystyce obrotu handlowego,
- w przepisach dotyczących rolnictwa i rybołówstwa.

Natomiast pośrednie oddziaływanie elementów kalkulacyjnych przejawia się, gdy podstawa podatku od towarów i usług w imporcie obejmuje cła (Ustawa, 2004a, art. 29a ust. 6 oraz art. 30b), a w przypadku akcyzy cło stanowi element podstawy opodatkowania podczas importu samochodów osobowych (Ustawa, 2008, art. 104 ust. 1 pkt 3).

Zatem wiążące informacje celne wydawane w zakresie elementów kalkulacyjnych pełnią służebną funkcję zarówno względem prawa celnego, jak i prawa podatkowego, sprzyjając zarządzaniu ryzykiem celno-podatkowym.

4. WIT

Nomenklatura celna (Nomenklatura scalona lub TARIC) – jak już zaznaczono – jest stosowana także do celów innych niż pobieranie ceł. Klasyfikacja oraz jednolita interpretacja i stosowanie nomenklatur celnych odgrywają kluczową rolę zarówno w handlu międzynarodowym, jak i w obrocie krajowym.

Europejski System Wiążącej Informacji Taryfowej (EBTI-3) został wprowadzony w celu zapewnienia podmiotom gospodarczym pewności prawnej przy kalkulacji cen operacji przywozu lub wywozu, ułatwienia pracy administracji celnej oraz zapewnienia bardziej jednolitego stosowania wspólnej taryfy celnej. Od czasu wprowadzenia WIT w 1991 r. liczba wydawanych corocznie decyzji WIT stale wzrasta. Pod koniec 2017 r. w bazie danych EBTI-3 zgromadzono więcej niż ćwierć miliona ważnych decyzji WIT. Wszystkie wnioski o wydanie WIT oraz decyzje

WIT przechowywane są w bazie danych (EBTI-3) zarządzanej przez Komisję Europejską (Komisja Europejska, 2018, s. 9 i 10).

Instytucja WIT jest uregulowana od 2016 r. przepisami unijnego kodeksu celnego (UKC) (Rozporządzenie, 2013, art. 33 i 34) oraz przepisami rozporządzenia wykonawczego do UKC (Rozporządzenie, 2015b, art. 16–23) i rozporządzenia delegowanego (Rozporządzenie, 2015a, art. 19–22).

W Polsce wiążące informacje taryfowe – w wersji unijnej – są wydawane od 2004 r. Wiążąca informacja taryfowa jest decyzją zapewniającą jednolite i poprawne stosowanie Nomenklatury scalonej na potrzeby celne na terenie UE (dla celów obrotu towarowego z krajami trzecimi). Klasyfikacji dokonuje się na poziomie pełnego kodu CN (8 cyfr) lub kodu TARIC (10 cyfr) (Rogowska-Rajda, 2023, s. 70 i 71).

Wiążąca informacja taryfowa (WIT) to oficjalna decyzja na piśmie, ważna przez trzy lata, wydawana przez organ celny, który przeprowadza dla wnioskodawcy ocenę klasyfikacji towarów w unijnej nomenklaturze taryfowej przed przywozem (lub wywozem). WIT jest wiążąca dla wszystkich organów celnych UE i dla posiadacza decyzji. Fakt, że importer jest posiadaczem WIT, należy uwzględnić w zgłoszeniu celnym dotyczącym rodzaju towarów objętych zakresem WIT. WIT daje przedsiębiorcom pewność co do klasyfikacji towarów i przyczynia się jednolitego stosowania przepisów prawa celnego.

5. WIP

Pochodzenie towaru ma znaczenie dla zastosowania odpowiednich stawek lub środków polityki handlowej, gdyż są one uzależnione od kraju, z którego towar pochodzi. UE stosuje różnorodne preferencje celne w stosunku do towarów pochodzących z krajów rozwijających się i krajów, z którymi zawarła umowy o wolnym handlu. Stąd wyróżnia się preferencyjne i niepreferencyjne pochodzenie towarów.

Nabywanie pochodzenia reguluje art. 60 UKC (Rozporządzenie, 2013). Zgodnie z tą regulacją „towar całkowicie uzyskany w danym kraju lub na danym terytorium uznawany jest za pochodzący z tego kraju lub terytorium”. Natomiast

towar, w produkcję którego zaangażowane są więcej niż jeden kraj lub więcej niż jedno terytorium, uznaje się za pochodzący z kraju lub terytorium, w którym towar ten został poddany ostatniemu istotnemu, ekonomicznie uzasadnionemu przetwarzaniu lub obróbce, w przedsiębiorstwie przystosowanym do tego celu, co spowodowało wytworzenie nowego produktu lub stanowiło istotny etap wytwarzania.

Przy tak zniuansowanej definicji pochodzenia towaru może być ono z jednej strony wykorzystywane do optymalizacji ciężarów związanych z handlem

międzynarodowym, a z drugiej strony może przedsiębiorcom nastęrczać wielu trudności. W celu potwierdzenia poprawności ustalenia pochodzenia przedsiębiorca może wystąpić o WIP.

Wiążąca informacja o pochodzeniu (WIP) jest decyzją administracyjną wydaną na wniosek osoby zainteresowanej. Nie zastępuje ona dokumentów potwierdzających pochodzenie towarów, ale do celów jej stosowania w kontekście konkretnej procedury celnej posiadacz decyzji WIP musi być w stanie udowodnić, że dane towary i okoliczności decydujące o nabyciu pochodzenia odpowiadają pod każdym względem towarom i okolicznościom określonym w decyzji. Tym samym decyzje WIP zapewniają podmiotom gospodarczym informacje w odniesieniu do pochodzenia towarów, ułatwiają pracę organów celnych oraz przyczyniają się do jednolitej interpretacji reguł pochodzenia (Ministerstwo Finansów, 2023, s. 2).

6. WIW

Decyzje w zakresie wiążących informacji są zdecydowanie wspierane w Umowie o ułatwieniach w handlu (Trade Facilitation Agreement) Światowej Organizacji Handlu i zmienionej konwencji z Kioto (Międzynarodowa konwencja dotycząca uproszczenia i harmonizacji postępowania celnego wraz z załącznikiem E.5, sporządzona w Kyoto dnia 18 maja 1973 r.) przez Światową Organizację Celną. Wiążące informacje o wartości celnej wydają już różne kraje na całym świecie, m.in. USA, Kanada, Chiny, Japonia, Korea Południowa, Australia, Nowa Zelandia (Customs Business Group, 2023; Komisja Europejska, 2022, s. 1 i 2). Europejski Trybunał Obrachunkowy już w 2000 r. zalecił Komisji Europejskiej podjęcie stosownych działań legislacyjnych i administracyjnych w celu rozwiązania problemu „braku przepisów prawa wspólnotowego pozwalających na wydawanie ogólnospółnotowych decyzji w sprawie wyceny” oraz „braku bazy danych wiążących decyzji w sprawie wyceny” (Court of Auditors, 2000, s. 3). Na potrzebę wprowadzenia decyzji w sprawie ustalania wartości wskazuje również Światowa Organizacja Celną (World Customs Organization, 2015).

Według Europejskiego Trybunału Obrachunkowego (2017, s. 38 i 39) unijna decyzja w sprawie ustalania wartości byłaby oficjalną pisemną decyzją wydaną przez organ celny, zapewniającą wnioskodawcy ocenę sposobu podejścia, jakie należy przyjąć w odniesieniu do wybranego elementu wartości celnej przed przywozem przez dany okres. W decyzji wskazywano by przykładowo, jakie podejście przyjąć w odniesieniu do prowizji, taniem lub aspektów porozumienia w sprawie cen transferowych dla celów ustalania wartości celnej.

Podstawę prawną zaimplementowania takiej decyzji stanowi upoważnienie Komisji do rozszerzenia – za pośrednictwem aktu delegowanego – zakresu decyzji

w sprawie wiążących informacji, tak by odnosiły się one również do „innych elementów, na podstawie których stosowane są należności celne przywozowe lub wywozowe i inne środki dotyczące wymiany towarowej”, a więc także do kwestii związanych z ustalaniem wartości (Rozporządzenie, 2013, art. 35 i art. 36 lit. b).

Wprawdzie – jak dotąd – Komisja nie skorzystała z tego uprawnienia, jednak zaawansowane są już prace nad wiążącą informacją o wartości celnej / wiążącą informacją celną (WIW). Prace nad ustanowieniem decyzji WIW rozpoczęły się konsultacjami publicznymi, które toczyły się online od 1 marca do 8 czerwca 2018 r. Były adresowane do biznesu, organizacji samorządu gospodarczego, władz publicznych, środowisk akademickich i wszystkich zainteresowanych. Uczestnicy badania wyrazili duże zainteresowanie ewentualnym wprowadzeniem w UE decyzji WIW (86,5% ankietowanych), przy czym 68,5% ankietowanych oceniło wprowadzenie tych decyzji jako niezbędne lub potrzebne, a wśród korzyści wybierano najczęściej pewność prawną, unikanie sporów podczas odpraw celnych, zapewnienie zgodności oraz jednolite stosowanie prawa w UE. Część badanych (10,5%) uważała jednak, że wprowadzenie w UE decyzji WIW nie jest potrzebne (Czyżowicz i Gwardzińska, 2021, s. 35).

Na przełomie 2022 i 2023 r. odbyły się konsultacje w sprawie rozporządzenia wprowadzającego takie decyzje i obecnie czeka ono na przyjęcie.

Biorąc pod uwagę konieczność posiadania nowoczesnego, spójnego, informatycznego systemu zarządzania wszystkimi obowiązującymi decyzjami w Unii oraz to, że obecnie jedynie decyzje WIT zarządzane są poprzez system informatyczny – Europejską Wiążącą Informację Taryfową (EBTI), zakłada się, że zarządzanie decyzjami WIW, równoległe z decyzjami WIP, będzie wspierane również przez system informatyczny oparty na istniejącym systemie EBTI.

7. Wnioski

Z uwagi na wcześniejsze rozproszenie organów zaangażowanych w wydawanie wiążących informacji nadzór nad zachowaniem ich jednolitości był czasochłonny i skomplikowany, choć jest to kluczowa kwestia z punktu widzenia zabezpieczenia interesów budżetu państwa i przedsiębiorców. Ponadto przedsiębiorcy mogli mieć problemy z ustaleniem, który z organów jest właściwy do wydania danej wiążącej informacji, który jest właściwy do rozpoznania odwołania/zażalenia i który sąd jest właściwy do rozpatrzenia skargi. Uproszczenie i ujednoczenie zasad procedowania wiążących informacji mają charakter systemowy. Przyczyniają się zarówno do poprawy efektywności wydawania takich decyzji, jak i pozytywnie kształtują sytuację podatników, co służy pogłębianiu zaufania obywatela do organów podatkowych i pewności prawa.

Wiążąca informacja o wartości celnej uważana jest za obszar na ogół bardziej złożony niż klasyfikacja taryfowa i pochodzenie, co może tłumaczyć ciągły brak takiego instrumentu. Pozytywnie należy zatem ocenić zaawansowanie prac nad wiążącą informacją o wartości celnej. Jej implementacja zwiększy przejrzystość i pewność prawa oraz przyczyni się do zgodności i jednolitości w zakresie ustalania wartości celnej, co będzie korzystne dla przedsiębiorców, organów celnych oraz interesów finansowych UE i poszczególnych państw członkowskich.

Bibliografia

- Court of Auditors. (2000). Special Report No 23/2000 concerning valuation of imported goods for customs purposes (customs valuation), together with the Commission's replies (OJ C 84 z 14.03.2021). <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX:52000SA0023>
- Customs Business Group. (2023). Binding Valuation Information (BVI) Decisions [niepubl. prezentacja].
- Czyżowicz, W. i Gwardzińska, E. (2021). Wartość celna towarów. *Doradztwo Podatkowe – Biuletyn Instytutu Studiów Podatkowych*, 7(299), 31–39. <https://doi.org/10.5604/01.3001.0015.0502>
- Europejski Trybunał Obrachunkowy. (2017). *Procedury przywozu – luki w ramach prawnych i nieskuteczne wdrażanie wpływają negatywnie na interesy finansowe UE. Sprawozdanie specjalne nr 19/2017*. https://www.eca.europa.eu/Lists/ECADocuments/SR17_19/SR_CUSTOMS_PL.pdf
- Kasiak, Ł. (2023). Konsolidacja wydawania wiążących informacji, *Temidium*, 2, 41–47.
- Komisja Europejska. (2018, 21 grudnia). *Wytyczne administracyjne dotyczące procesu wydawania decyzji w sprawie wiążącej informacji taryfowej*. https://www.kis.gov.pl/documents/6609173/12585854/WIT_wytyczne
- Komisja Europejska. (2022). *Projekt rozporządzenia delegowanego. Decyzje w sprawie wiążących informacji o wartości celnej – włączenie do prawodawstwa UE i uproszczenie formalności celnych*. <https://tiny.pl/d5z2m>
- Lasiński-Sulecki, K. i Sławińska-Choryło, T. (2022). SLIM VAT po raz trzeci. Analiza pozostałych zmian w VAT oraz w innych przepisach prawa. *Przegląd Podatkowy*, 11, 22–27.
- Międzynarodowa konwencja dotycząca uproszczenia i harmonizacji postępowania celnego wraz z załącznikiem E.5, sporządzona w Kyoto dnia 18 maja 1973 r. (Dz. U. z 1980 r. Nr 12, poz. 38).
- Ministerstwo Finansów. (2023). *Wytyczne dotyczące wiążącej informacji o pochodzeniu (WIP)*. https://www.kis.gov.pl/documents/6609173/12585854/Wytyczne_wi%C4%85%C5%BC%C4%85ca+informacja+o+pochodzeniu_WIP
- Pogroszewska, M. (2023, 3 lipca). *Wiążące Informacje Stawkowe są od lipca bezpłatne*. <https://www.prawo.pl/podatki/wiazace-informacje-stawkowe-od-lipca-bezplatne,522020.html>

- Prezes Rady Ministrów. (2023a, 8 lutego). *Projekt ustawy o zmianie ustawy o podatku od towarów i usług oraz niektórych innych ustaw* (druk nr 3025). <https://orka.sejm.gov.pl/Druki9ka.nsf/0/0B5890A6207D5D10C125895700329BB0/%24File/3025.pdf>
- Prezes Rady Ministrów. (2023b, 8 lutego). Ocena skutków regulacji. W: *Projekt ustawy o zmianie ustawy o podatku od towarów i usług oraz niektórych innych ustaw* (druk nr 3025). <https://orka.sejm.gov.pl/Druki9ka.nsf/0/0B5890A6207D5D10C125895700329BB0/%24File/3025.pdf>
- Rogowska-Rajda, B. (2023). Czy weryfikacja klasyfikacji celnej lub statystycznej jest możliwa w ramach instytucji interpretacji indywidualnej? *Zeszyty Naukowe Sądownictwa Administracyjnego*, 2, 63–86.
- Rozporządzenie. (2013). Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 952/2013 z dnia 9 października 2013 r. ustanawiające unijny kodeks celny (przekształcenie) (Dz. Urz. UE L 269/1 z 10.10.2013). <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/PL/TXT/?uri=celex%3A32013R0952>
- Rozporządzenie. (2015a). Rozporządzenie delegowane Komisji (UE) 2015/2446 z dnia 28 lipca 2015 r. uzupełniające rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 952/2013 w odniesieniu do szczegółowych zasad dotyczących niektórych przepisów unijnego kodeksu celnego (Dz. Urz. UE L 343/1 z 29.12.2015, ze zm.). <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/PL/TXT/?uri=celex%3A32015R2446>
- Rozporządzenie. (2015b). Rozporządzenie wykonawcze Komisji (UE) 2015/2447 z dnia 24 listopada 2015 r. ustanawiające szczegółowe zasady wykonania niektórych przepisów rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 952/2013 ustanawiającego unijny kodeks celny (Dz. Urz. UE L 343/558 z 29.12.2015, ze zm.). <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/PL/TXT/?uri=celex%3A32015R2447>
- Ustawa. (1992). Ustawa z dnia 15 lutego 1992 r. o podatku dochodowym od osób prawnych (tekst jedn. Dz. U. z 2023 r., poz. 2805 ze zm.).
- Ustawa. (1997). Ustawa z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa (tekst jedn. Dz. U. z 2023 r., poz. 2383 ze zm.).
- Ustawa. (2004a). Ustawa z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług (tekst jedn. Dz. U. z 2023 r., poz. 1570 ze zm.).
- Ustawa. (2004b). Ustawa z dnia 19 marca 2004 r. Prawo celne (tekst jedn. Dz. U. z 2023 r., poz. 1590 ze zm.).
- Ustawa. (2008). Ustawa z dnia 6 grudnia 2008 r. o podatku akcyzowym (tekst jedn. Dz. U. z 2023 r., poz. 1542 ze zm.).
- Ustawa. (2019). Ustawa z dnia 16 października 2019 r. o rozstrzygnięciu sporów dotyczących podwójnego opodatkowania oraz zawieraniu uprzednich porozumień cenowych (tekst jedn. Dz. U. z 2023 r., poz. 948).
- Ustawa. (2023). Ustawa z dnia 26 maja 2023 r. o zmianie ustawy o podatku od towarów i usług oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2023 r., poz. 1059 ze zm.).
- World Customs Organization. (2015). *Revenue Package. Practical Guidelines For Valuation Control*. <https://www.optimum.com.ua/wp-content/uploads/2018/12/16-Practical-Guidelines-for-Valuation-Control-2015-FINAL-EN.pdf>